[2018] 12 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 604

ਭਗੀਰਥ

ਬਨਾਮ

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਾਜ

(2009 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2301)

ਅਕਤੂਬਰ 23, 2018

[ਆਰ. ਬਨੂਮਤੀ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 ਅਪਵਾਦ 4 ਤੋਂ ਸ.300 ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਮੌਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੀੜਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਨ ਦੀ ਖੋਪੜੀ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਫਾਰਸੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸੱਟਾਂ ਲਗਵਾਈਆਂ ਸਨ, ਪੀੜਤ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ - ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ 302 ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। s.149, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਰੱਖੀ ਗਈ: ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਸੱਟ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਧਿਰ ਵਿਚਕਾਰ ਅਚਾਨਕ ਲੜਾਈ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ - ਕੋਈ ਵੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਅਨੁਚਿਤ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਸੱਟ ਨੇ ਅਪਵਾਦ 4 ਤੋਂ s.300 ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ s.304-I IPC ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਲੰਘਾਇਆ ਗਿਆ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ

ਹੋਲਡ: 1. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-6 ਦੇ ਇੱਕ ਜ਼ਖਮੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਧਿਰ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕੰਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਿਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਫਾਰਸੀ ਦੇ ਝਟਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ 'ਤੇ ਵੀ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਜ਼ਖਮੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਜ਼ਖਮੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-6 ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਖਮੀ ਅੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-6) ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪਰਾ 6] [606- ਐੱਫ- ਐੱਚ; 607- ਏ]

2. ਧਾਰਾ 300 ਆਈਪੀਸੀ ਦਾ ਚੌਥਾ ਅਪਵਾਦ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ-ਸਮਝੇ ਅਚਾਨਕ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਮੌਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਅਚਾਨਕ ਲੜਾਈ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪੂਰਵ-ਚਿੰਤਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਧਿਰ ਵਿਚਾਲੇ ਅਚਾਨਕ ਹੋਈ ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਕੋਈ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਸੱਟ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਫਾਰਸੀ ਮਾਰ ਕੇ ਹੋਈ ਸੀ, ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ। ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਪਵਾਦ 4 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 300 ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 304 ਭਾਗ-1 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕੀ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 7] [607-ਸੀ-ਈ]
ਅਬਦੁਲ ਸਈਦ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਐਮ.ਪੀ. (2010) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 259:
[2011] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 718 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

<u>ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ</u>

[2011] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 718 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 6

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2009 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2301

2007 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 309 ਵਿੱਚ ਐਮ.ਪੀ., ਇੰਦੌਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 12.01.2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।
ਪੀ.ਸੀ.ਅਗਰਵਾਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅੰਬੂਜ ਅਗਰਵਾਲ, ਨਿਤਿਨ ਸਿੰਘ, ਡਾ.(ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ) ਵਿਪਨ ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।
ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਰੂਪਮਾ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਬੀ.ਐਨ. ਦੁਬੇ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ
ਆਰ. ਬਨੂਮਤੀ, ਜੇ. 1. ਇਹ ਅਪੀਲ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 2007 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 309 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।
2. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ 19.08.2005 ਨੂੰ ਰਾਤ 10.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮ੍ਰਿਤਕ-ਭੈਰੂਲਾਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਭਗੀਰਥ (ਫਾਰਸੀ ਨਾਲ ਲੈਸ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਕਿਉਂਕਿ ਬਰੀ ਕੀਤੇ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੇ ਘੇਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਮੰਗੂ, ਸੰਗੀਤਾ ਬਾਈ, ਸੁਮਾ ਬਾਈ ਅਤੇ ਰਾਮਕੁੰਵਰ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦੀ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਭਗੀਰਥ ਨੇ ਕੰਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖੋਪੜੀ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਫਾਰਸੀ ਦੀ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-

6 (ਰਾਮਚੰਦਰ) ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ 'ਤੇ ਵੀ ਸੱਟ ਲੱਗ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮ (ਬਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਨੇ ਵੀ ਮ੍ਰਿਤਕ-ਭੇਰੂਲਾਲ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 148/325/302 ਦੇ ਨਾਲ 149 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.

3. ਜ਼ਖਮੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-6) ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 149 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 149 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 325 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਆਰ.ਆਈ.

4. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਸੁਣਾਈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ।

5. ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਸੀ. ਅਗਰਵਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਰੂਪਮਾ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ।

6. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-6 (ਰਾਮਚੰਦਰ) ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਖਮੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ-ਭੇਰੂਲਾਲ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਧਿਰ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕੰਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਿਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਭਗੀਰਥ ਦੁਆਰਾ ਫਾਰਸੀ ਦੇ ਝਟਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-6 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ-ਭੇਰੂਲਾਲ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-6 (ਰਾਮਚੰਦਰ) ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ 'ਤੇ ਵੀ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਵੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 (ਡਾ. ਸੀ. ਐੱਸ. ਗੈਂਗਰੇਡ) ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਜ਼ਖਮੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-6 ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ: ਅਬਦੁਲ ਸਈਦ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਪੀ. ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ (2010) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 259 ਵਿੱਚ)। ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-6) ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

7. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਘਾਤਕ ਝਟਕਾ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ ਸਵਾਲ ਜੁਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਘਟਨਾ ਰਾਤ 10.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਧਿਰ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ-ਭੈਰੂਲਾਲ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਬਦੀ ਝਗੜਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-6 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ 15x2 ½ x 3 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੇ ਮਾਪ ਨਾਲ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੱਟ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਇਹ ਸੱਜੇ ਗਰਦਨ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ 10x2 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਮਾਪਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਸੱਟ ਸੀ। ਧਾਰਾ 300 ਆਈਪੀਸੀ

ਭਗੀਰਥ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਾਜ

[ਆਰ. ਬਨੂਮਤੀ, ਜੇ.]

ਦਾ ਚੌਥਾ ਅਪਵਾਦ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ-ਸਮਝੇ ਅਚਾਨਕ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਮੌਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਅਚਾਨਕ ਲੜਾਈ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪੂਰਵ-ਚਿੰਤਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-6 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਤਕਰਾਰਬਾਜ਼ੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਫਾਰਸੀ ਦੇ ਵਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਧਿਰ ਵਿਚਕਾਰ ਅਚਾਨਕ ਹੋਈ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਕੋਈ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਸੱਟ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਫਾਰਸੀ ਮਾਰ ਕੇ ਹੋਈ ਸੀ, ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ। ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਪਵਾਦ 4 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 300 ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 304 ਭਾਗ-1 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕੀ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

8. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਧਾਰਾ 304 ਭਾਗ-1 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕੀ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

9. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

<u>ਡਿਸਕਲੇਮਰ :-</u> ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ